

REFERAT Socialudvalget_2018-21 d. 01-04-2019

Mødedato Mandag d. 01. april 2019 kl. 20:15

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Integrationspolitikens handleplan 2019 - to nye indsatser.....	4
Udgiftspres for 2019 på det specialiserede socialområde for voksne.....	6
Implementering af Røgfri generation på Frederiksberg.....	10
1. forventede regnskab 2019.....	15

Punkt 35: Meddelelser

00.22.00-P35-328-18

Sagsfremstilling

Ingen meddelelser under dette punkt.

Punkt 36: Integrationspolitikens handleplan 2019 - to nye indsatser

15.40.00-P20-1-18

Resume

Socialudvalget godkendte den 4. marts Integrationspolitikens handleplan 2019, idet der skulle udarbejdes yderligere to indsatser inden for to konkrete områder med henblik på fordeling af udisponerede midler i integrationspuljen 2019. Det indstilles i denne sag, at Socialudvalget godkender forslag til to nye indsatser med henblik på høring i relevante fagudvalg.

Beslutning

Socialudvalget godkendte de to nye indsatser med henblik på høring i relevante fagudvalg, idet udvalget ønsker, at de to initiativer målrettes begge køn.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet, indstiller, at udvalget godkender de to nye indsatser med henblik på høring i relevante fagudvalg.

Sagsfremstilling

Socialudvalget godkendte på mødet den 4. marts 2019 (pkt. 25) fordelingen af integrationspuljen 2019 samt den videre proces, herunder, at fordelingen af udisponerede midler forelægges Socialudvalget den 1. april.

Socialudvalget godkendte den 19. november 2018 (pkt. 120) kriterierne for fordelingen af integrationspuljen. Integrationspuljen fordeles til indsatser, der understøtter implementeringen af integrationspolitikken på tværs af forvaltningsområder og aktører ud over den ordinære drift, og som ikke kan finde finansiering andre steder. Der vil i fordelingen blive lagt vægt på en bæredygtig forankringsstrategi.

Socialudvalget præciserede i behandlingen af høringssvarene den 18. februar, at forvaltningen i forslaget til udmøntning af integrationspuljen særligt skulle fokusere på indsatsernes effektfokus, forankringsstrategi, medfinansiering og sammentænkning med andre aktiviteter. På mødet den 4. marts godkendte udvalget handleplan for 2019, herunder prioriteringen af integrationspuljen på baggrund af udvalgenes bemærkninger og forvaltningens oplæg. Fordelingen er vedlagt i uændret form i denne sag som bilag 1.

Der udestår således 0,33 mio. kr. af integrationspuljen, der i 2019 er på i alt 1,7 mio. kr. Socialudvalget godkendte på mødet den 4. marts, at der udarbejdes yderligere forslag til indsatser inden for to områder:

1. Generelle tiltag med fokus på unges adgang til uddannelse og job
2. Projekter, der systematisk har til formål at øge andelen af unge fra relativt belastede boligområder til at deltage i frivillige idrætsaktiviteter – i bedste fald koblet til Bevæg Dig For Livet.

Forvaltningen har på denne baggrund udarbejdet forslag til to indsatser, der understøtter ovenstående:

1. Come on - et tværfagligt beskæftigelsesforløb (Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget)
2. Unge idrætsrollemodeller og igangsættere (Kultur- og Fritidsudvalget)

En nærmere beskrivelse af indsatserne, herunder effekt og forankring, er vedlagt som bilag 2.

Forvaltningen vurderer, at de to forslag understøtter de to områder, som udvalget har peget på, og desuden lever op til udvalgets beslutning om et tydeligt effektfokus, forankringsstrategi, medfinansiering og sammentænkning med andre aktiviteter. Det præciseres, at bevillingerne for de to nye indsatser er engangsbevillinger.

Det indstilles, at de to indsatser sendes i høring i relevante fagudvalg med henblik på godkendelse af indsatserne. En samlet oversigt over fordelingen af integrationspuljen 2019, såfremt de to indsatser godkendes efter høringsprocessen, fremgår af bilag 3. Forvaltningen gør opmærksom på, at der på baggrund af Socialudvalgets tidligere beslutning om fordeling af integrationspuljen, er ændret i indsatsernes nummerering i forhold til tidligere behandlinger i udvalget.

Videre proces

De to nye indsatser sendes i høring i henholdsvis Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget den 29. april. Socialudvalget forelægges den 6. maj høringssvar med henblik på endelig stillingtagen.

Integrationspolitikens handleplan 2019 sendes herefter til orientering i relevante fagudvalg.

Implementeringen af indsatserne sker fra 2. kvartal 2019 og et år frem. Indsatserne vil herefter blive evalueret og evalueringen forelagt Socialudvalget og relevante udvalg.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 1. april 2019

Bilag

Bilag 1 - Forslag til fordeling af puljen fra sag den 4. marts

Bilag 2 - Forslag til to nye indsatser

Bilag 3 - Fordeling af integrationspuljen med to nye indsatser

Punkt 37: Udgiftspres for 2019 på det specialiserede socialområde for voksne

00.30.14-S00-5-19

Resume

Sagen opsummerer det aktuelt forventede regnskabsresultatet pr. februar for Socialudvalget for 2019. Der er tale om et forventet regnskab grundlæggende i balance ift. de forudsætninger, der løbende gennem 2018 og budgettet for 2019 har været arbejdet med. Sagen forelægges udvalget til orientering.

Beslutning

Socialudvalget tog status på forventet regnskab 2019 til efterretning, idet udvalget tilkendegav, at det er positivt, at flere og flere unge med udviklingshæmning og andre unge med særlige behov uddanner sig via en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Det er et vigtigt skridt til et godt voksenliv. Det stigende antal unge borgere, der ønsker at uddanne sig, giver dog et stigende udgiftspres, der skal følges tæt. Derfor anmodede udvalget om en statusrapport på STU-området inden sommerferien 2019.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget tager status på forventet regnskab 2019 til efterretning.

Sagsfremstilling

Udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde har været løbende behandlet siden en særlig handlingsplan for den økonomiske tilpasning blev besluttet i Socialudvalget i september 2014 – ”Indsatsplan ’15-16”. En række handlingsplaner for revisitering og omlægning og modernisering af indsats, samt implementering af nye ledelses- og styringsmodeller og nye it-baserede arbejdsgange, har medvirket til at udgifterne på det specialiserede socialområde er væsentligt reduceret siden 2014, og både nationale og regionale benchmark viser, at Frederiksberg har meget lave nettodriftsudgifter på området.

Trods den økonomiske tilpasning, og de lave driftsudgifter har der været et udgiftspres på det specialiserede socialområde. I budgetforliget for 2017 blev det besluttet at igangsætte tre budgetanalyser med henblik på at håndtere det fortsatte udgiftspres på det specialiserede socialområde. På baggrund af disse analyser blev der i budget 2018 således afsat midler til imødegåelse af udgiftsudviklingen. Der er løbende orienteret og gjort status, senest ved 3. forventet regnskab 2018, 5. november 2018 (pkt. 124).

I det følgende gives en status på det specialiserede socialområde med udgangspunkt i 1. forventet regnskab 2019.

Forventet regnskab for Socialudvalget 2019

Ved 1. forventet regnskab 2019 forventes et merforbrug på 7,3 mio. kr. på Socialudvalgets samlede serviceramme. Merforbruget på 7,3 mio. kr. ligger inden for det specialiserede socialområde og svarer til 1,5% af den budgetlagte ramme.

Tabel 1. 1. Forventet regnskab 2019 Socialudvalget (Serviceudgifter, mio. kr.)

	Budget 2019	Forventet regnskab 2019	Afvigelse 2019
Det specialiserede socialområde	440,2	447,6	7,3
Integrationsindsats/flygtningeboliger	8,9	8,9	-
Det boligsociale område	7,3	7,3	-
Støtte til frivilligt socialt arbejde	5,9	5,9	-
Hovedtotal Socialudvalget	462,4	469,7	7,3

I tabel 2 er det forventede regnskab for 2019 på det specialiserede socialområde opdelt sådan, at man kan isolere de udgifter, hvor der i tidligere år og også i 2019 er styringsudfordringer – i tabellen kaldet udgiftspres. Tabellen viser også forventningen for 2019 i forhold til regnskabsresultatet for 2018, idet det bemærkes, at budget 2018 her er opgjort ekskl. de engangsbevillinger, der blevet givet i 3. forventede regnskab 2018 for at sikre bevillingsmæssig dækning i det endelige regnskab.

Som det fremgår er der et forventet merforbrug på 7,3 mio. kr. på de udgiftsområder, hvor der er styringsudfordringer. Til sammenligning var der på de tilsvarende poster et merforbrug på 4,4 mio. kr. i 2017 og et mindreforbrug på 1,9 mio. kr. i 2018. 2018 adskiller sig ved en mindre tilgang på en række købsområder end forventet. Dette har resulteret i at regnskabsresultater i 2018 er endt i et mindreforbrug. Når niveauet for udgiftspreset i 2019 aktuelt ligger langt højere skyldes det primært, en stor tilgang af udgiftstunge sager fra Familieafdelingen ultimo 2018, som har helårsvirkning i 2019 og ligeledes, at en lang række bevilgede STU-forløb med opstart medio 2018 (særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse) har helårsvirkning i 2019. BPA og STU er fremhævet i tabel 2, som særlige købsområder pga. den øgede tilgang og den særligt lovbundne økonomi der knytter sig hertil.

Tabel 2. Udgiftspres i 2018 og 2019, (mio. kr.)

	Regnskab 2018			1. FR 2019		
	Budget før engangs TB'er ved 3. FR*	Regnskab 2018	Afvigelse 2018	Budget 2019	Forventet regnskab 2019	Afvigelse 2019
Køb og salg af pladser ex. herberger og misbrugsbehandling	219,0	218,0	-0,9	221,6	230,1	8,5
- Heraf BPA	32,7	34,5	1,8	33,8	36,4	2,7
- Heraf STU	15,9	20,0	4,1	14,5	22,0	7,5
Køb og salg af pladser på herberger (inkl. statsrefusion)	-18,2	-20,6	-2,4	-19,2	-21,4	-2,3
Køb og salg af misbrugsbehandling	2,2	4,4	2,2	2,3	3,9	1,5
Boligbetalinger	-6,9	-7,6	-0,7	-7,2	-7,6	-0,4
Totalt udgiftspres	196,1	194,2	-1,9	197,5	204,8	7,3
Sociale institutioner	224,9	224,1	-0,8	229,2	229,2	0,0
Indsatser, puljer og projekter	14,5	14,4	-0,1	13,5	13,5	0,0
Hovedtotal	435,6	432,7	-2,9	440,2	447,6	7,3

Det fremgår af tabellen, at der især er udfordringer på området Borgerstyret personlig assistance (BPA) og Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). På trods af det samlede mindreforbrug i 2018 bør det nævnes, at STU i 2018 havde et merforbrug på 4 mio. kr. svarende til budgetoverskridelse på 30 pct. I 2019 forventes en budgetoverskridelse på ca. 50 pct.

Borgerstyret personlig assistance, BPA

Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) tildeles efter servicelovens §96. Socialudvalget besluttede 6. juni 2016 (Socialudvalget, pkt. 51) en revisitering af samtlige BPA-brugere i 2016 og 2017, da der blev vurderet at være et effektiviseringspotentiale. Udgiftspreset på området havde således været større, hvis repositioneringen ikke havde været gennemført. På baggrund af den seneste aktivitetsprognose ultimo februar, forventes der 25 helårspersoner til en gennemsnitlig årstakst på 1,5 mio. kr. Det svarer til en forventet udgift på 36,4 mio. kr. Heraf vedrører udgifter på 2,0 mio. kr. borgere, hvor Frederiksberg er ikke-handlekommune og dermed ikke kan disponere over udgiften. Prognosen er baseret på, hvad der på nuværende tidspunkt er bevilget for 2019 og efter at alle sager er revisiteret i 2018. Det er forudsat at tilgang/afgang går lige op resten af året. Regnskabsresultatet for 2018 var på 34,5 mio. kr. Den forventede stigning i udgifterne i 2019 skyldes en primært, at der i 2018 var ekstraordinære indtægter på i alt 1,4 mio. kr.

Der har de seneste år været vækst i antallet af borgere der visiteres til denne lovpligtige indsats. Udgifterne er svært forudsigelige og svært styrbare bl.a. fordi få enkelt-sager med fra- og tilflytning til kommunen af borgere berettiget til denne ydelse kan give store udsving i de forventede udgifter.

Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, STU

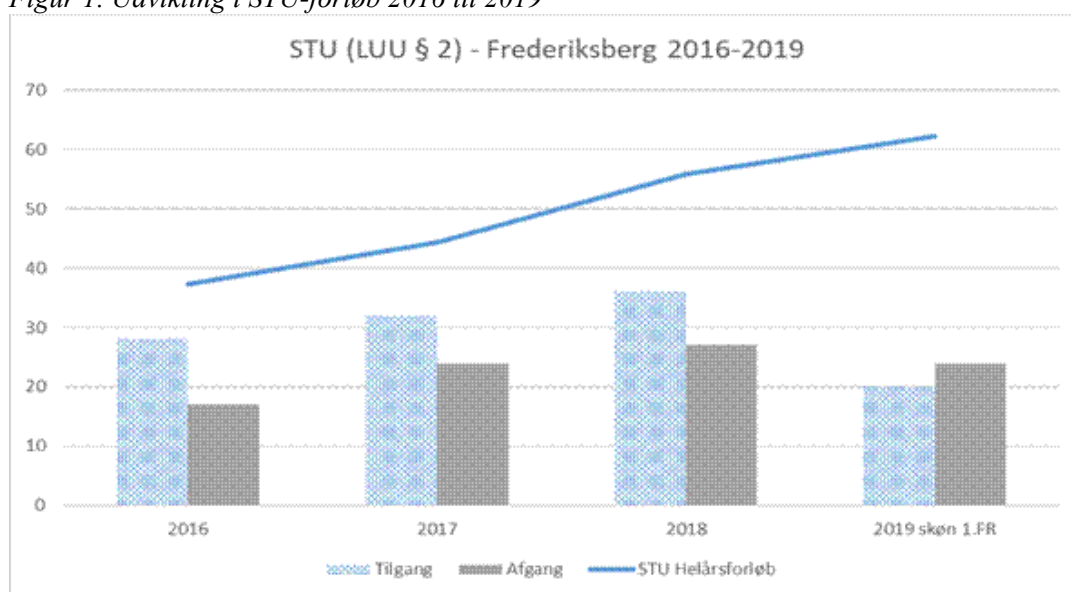
Frederiksberg Kommune køber særligt tilrettelagte uddannelsesforløb hos en række forskellige private, kommunale og regionale leverandører. Der er tale om et vanskeligt styrbart område, idet borgeren, hvis denne falder indenfor målgruppen, har retskrav på at kunne påbegynde et uddannelsesforløb. Unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse uanset, om der ydes specialpædagogisk eller anden støtte, har således et retskrav på en 3-årig ungdomsuddannelse, der er tilpasset deres særlige forudsætninger og behov.

Området har været kendetegnet ved stigende udgifter i Frederiksberg fra 2015 til 2018. Som følge af de stigende udgifter blev der i 2018 udarbejdet en særlig analyse af STU-området, der dels skulle kortlægge udviklingen på området og dels belyse eventuelle handlemuligheder (jf. Socialudvalget den 13. august 2018, pkt. 84). Analysen dokumenterede at Frederiksberg, trods de stigende udgifter på området fortsat i 2017 var den kommune i hovedstadsområdet med laveste modtagerandel og laveste udgifter set i forhold til indbyggertallet.

Der er i 2019 budgetteret med udgifter til køb af STU-forløb på 14,5 mio. kr. I budgettet for 2019 blev besluttet en effektivisering på 0,55 mio. kr. vedrørende forhandling af priser hos eksterne leverandører, som er indarbejdet i budgettet. På baggrund af allerede indskrevne borgere forventes en udgift til køb af STU på 20,4 mio. kr. Hertil er tillagt yderligere tilgang på 13 borgere med forventet start 1/8 2019. Den forventede udgift i 2018 på disse borgere udgør 1,6 mio. kr. i 2019. Samlet set skønnes således på nuværende tidspunkt et forbrug på 22,0 mio. kr. på STU i 2019, svarende til et merforbrug på 7,5 mio. kr. Der kan ske yderligere tilgang og afgang før uddannelsesafslutning den resterende del af året. Regnskabsresultatet for 2018 var på 18,8 mio. kr.

Den økonomiske udfordring skyldes at antallet af STU-forløb har været stigende i de seneste år. Som det fremgår af nedenstående figur, har tilgangen til STU i de seneste 3 år (2016-2018) været højere end afgang. Som følge heraf har antallet af helårsforløb været stigende. Opgjort som helårsforløb var antallet i 2016 på 37,3. I 2018 var antallet steget til 55,9 helårsforløb. I 2019 skønnes med den ovenfor nævnte tilgang et samlet antal helårsforløb på 62,3. I 2019 er skønnet for afgang en smule højere end tilgangen, hvilket kan indikere, at den stigende søgning til STU har nået et punkt hvor tilgang og afgang modsvarer hinanden. Skønnet for 2019 er baseret på bevilgede forløb primo 2019 og der kan ske en ændring i forventningen til både tilgang og afgang frem mod uddannelsesopstart i august. Antallet af helårsforløb vil dog fortsat ligge på et højt leje sammenlignet med tidligere.

Figur 1. Udvikling i STU-forløb 2016 til 2019

Den ovenfor nævnte analyse pegede på en række forhold og tendenser lokalt på Frederiksberg og på landsplan som kan bidrage til at forklare stigningen. Disse tendenser samt de unges retskrav på uddannelsen gør området svært styrbart. Alt andet lige er det vigtigt, at fortsætte den omhyggelige visitationspraksis på området, herunder fortsat at prioritere, at så mange unge som muligt understøttes i at gennemføre et 'normalt' ungdomsuddannelsesforløb med de mulige støttefunktioner for dette i forhold til den unge.

Forvaltningen peger i forlængelse heraf på, at der er brug for en fornyet analyse af STU-området, hvor der ses nærmere på udviklingen idenfor ydelsesmodtagere, visitationspraksis på området, sammenhæng til de ordinære ungdomsuddannelser mv (seneste analyse er foretaget i 2018). Analysen skal vurdere forskellige scenarier for til- og afgang i de kommende år. Dette skal ske i forlængelse af budgetforlig 2019, hvor det blev besluttet, at det stigende udgiftspres, der følger med den positive udvikling det er, at flere og flere unge med udviklingshæmning og andre unge med særlige behov uddanner sig via en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU), skal følges tæt. Analysen skal sikre at kommunen har det rigtige udgiftsniveau på STU-området og at budgettet er retvisende. Analysen bør ligge færdig forud for 2. forventede regnskab 2019 og skal ses i sammenhæng med ønsket om at finde en varig løsning på udgiftspresset på Socialudvalgets ramme.

Køb af misbrugsbehandling

Som følge af de stigende udgifter til køb af misbrugsbehandling, blev det i forbindelse med 3. forventet regnskab for 2018 besluttet at udviklingen på området skulle analyseres nærmere med henblik på at afdække årsagerne til udgiftsstigningen og handlemuligheder (jf. Socialudvalget den 19. november 2018, pkt. 124).

Analysen viser, at udgifterne til køb af pladser på såvel alkohol- som stofmisbrugsbehandling været stigende fra 2014 til 2018. Udgifterne til køb af alkoholbehandling var dog i 2018 præget af en tabt retssag i forhold til en privat leverandør, som betød en éngangsudgift på 0,55 mio. kr. i 2018. Tages der højde for denne éngangsudgift er der tale om en ret begrænset stigning i udgifterne til alkoholbehandling i perioden.

Udgifterne til køb af stofmisbrugsbehandling skyldes først og fremmest en stigning i de gennemsnitlige forløbsudgifter. Der er således ikke tale om en væsentlig stigning i antallet af borgere som der købes en plads til.

Handlemulighederne begrænses af, at der på ambulansbehandling (som udgør den væsentligste udgiftspost på alkoholområdet) er selvvisitation. På stofmisbrugsbehandling er der på en del af området frit valg af behandlingssted, hvilket vanskeliggør styringen hér. Analysen har vist at der er prisforskelle hos de forskellige leverandører. Et fokus på valg af leverandører med konkurrencedygtige priser kan være med til at begrænse købsudgifterne. Det skal dog understreges, at forskelle i priser kan skyldes forskel i indhold og kvalitet, hvorfor man ikke nødvendigvis kan vælge den billigste leverandør. Desuden vil det være nødvendigt at opretholde en fortsat stram visitationspraksis, og at sikre at kapaciteten hos FKRC udnyttes så godt som muligt, så behovet for køb af pladser begrænses.

Status og videre proces

Den samlede afvigelse på 7,3 mio. på budgetposterne vedr. udgiftspres afspejler umiddelbart en udfordring, der svarer cirka til 1,5% af den samlede driftsramme på det specialiserede socialområde. Generelt er der tale om et niveau for afvigelse i dette forventede regnskab, der ligger inden for den normale usikkerhed i økonomien. Særligt vedr. STU er der dog tale om en bekymrende udvikling over flere år og der vil derfor frem mod arbejdet med budget 2020 (21-23) være fortsat fokus herpå.

Socialudvalget vil forud for 2. forventet regnskab 2019 igen blive forelagt en ny økonomisk status på det specialiserede socialområde for 2019. Her vil eventuelle udsving i forbrugsmønstre, som følge af nyopstået til- og afgang i forhold til denne status, være indregnet.

I forhold til den fremtidige styring på det specialiserede socialområde vil der i forbindelse med budget 2020 blive arbejdet med tiltag, der kan fastholde det lave udgiftsniveau. Heri indgår også en opfølgning på de budgetposter (alt cirka 85 mio. kr.) vedr. borgere i udenbys tilbud, hvor Frederiksberg ikke er såkaldt "handlekommune" og derfor ikke har indflydelse på bevillinger og ydelser til borgeren, men blot har betalingspligt.

Endvidere vil forvaltningen i regi af den sociale masterplan arbejde videre med udviklingen af et faglig bæredygtigt specialiseret socialområde. Som et led i dette arbejdes der med omstillingen af Socialafdelingen, der skal sikre et fortsat stærkt styrings-setup. Den igangsatte omstilling af ledelsesstrukturen og kompetenceudviklingen af medarbejderne fortsætter i 2019, ikke mindst for at understøtte, at den faglige og økonomiske bæredygtighed er tæt sammenhængende. Dette giver sig også udtryk i, at ledere og medarbejdere på institutionerne nu arbejder tæt sammen med myndighedsfunktionen. Formålet med dette er at sikre en øget dialog og mere fokuseret indsats overfor borgerne. Kernen i dette er det fælles dialogværktøj mellem visitation og udfører ("Borgerens fælles plan) og den løbende progressionsopfølgning, der skal sikre, at borgerne får effektivt udbytte af indsatsen.

Der fremlægges en opdateret social masterplan i maj-møderækken forud for budget 2020-processen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 1. april 2019

Punkt 38: Implementering af Røgfri generation på Frederiksberg

00.01.00-A00-21-19

Resume

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne at fokusere på indsatser for en Røgfri Generation på Frederiksberg og anmodede Administrationen om at udarbejde et oplæg til, hvordan et røgfrit børneliv og skoleliv kan opfyldes; herunder muligheden for indførelse af røgfrie arbejdspladser. Med nærværende sag forelægges udkast til handleplan for implementering af Røgfri generation til høring i relevante fagudvalg samt Magistrat som personaleudvalg.

Beslutning

Socialudvalget drøftede Handleplanen (bilag 3) med henblik på Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets fortsatte behandling. Udvalget ønsker, at der indtænkes et særligt tilbud om hjælp til rygestop til udsatte borgere, herunder på institutioner på socialområdet.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget samt Undervisningsudvalget drøfter Handleplanen (bilag 3) med henblik på konkrete bemærkninger til Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets fortsatte behandling, idet Sundheds- og Forebyggelsesudvalget opfordrer til, at de primære kommunale indsatser prioriteres som grundlag for en troværdig dialog om andre indsatser med kommunens samarbejdspartnere.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at Magistraten som personaleudvalg drøfter Handleplanen (bilag 3) i forhold til forslag om indførelse af røgfri arbejdsdag, idet Sundheds- og Forebyggelsesudvalget lægger vægt på dette tiltag for at sikre, at målet om en røgfri generation indfries.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget godkendte udkast til handleplan for implementering af Røgfri generation, jf. bilag 3, den 25. marts 2019 (pkt. 18), idet udvalget opfordrede til, at de primære kommunale indsatser prioriteres som grundlag for en troværdig dialog om andre indsatser med kommunens samarbejdspartnere. Udvalget ønskede vedrørende punkt 15, at der også indledes samarbejde med det lokale politi vedrørende overholdelse af regler om salg af cigaretter. Dette er nu indarbejdet i handleplanen.

Udvalget besluttede samtidigt at sende udkast til handleplanen i høring i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget med henblik på konkrete bemærkninger. Endvidere besluttede udvalget at sende handleplanen i Magistrat som personaleudvalg i forhold til forslag om indførelse af røgfri arbejdsdag, idet udvalget lægger vægt på dette tiltag for at sikre, at målet om en røgfri generation indfries.

Herefter forventes sagen forelagt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 29. april, Magistraten den 6. maj 2019 og Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 med henblik på endelig godkendelse.

Handleplan for implementering af Røgfri generation

Med Aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019-22 tilsluttede den samlede Kommunalbestyrelse sig en hensigtserklæring om røgfri generation, hvor ”Partierne ønsker, at der igangsættes fokuserede og tværgående indsatser rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Partierne imødeser oplæg til, hvordan et røgfrit børneliv og skoleliv kan opfyldes, herunder muligheder for indførelse af røgfrie arbejdspladser hvor der arbejdes med børn og unge”.

Beslutningen skal ses i lyset af, at rygning er den enkeltstående faktor, der har størst betydning for folkesundheden og det mest omkostningseffektive potentiale for forebyggelse. Samtidig viser den seneste sundhedsprofil 2017 fra Region Hovedstaden, at 16 % af de 16-24 årige i Region Hovedstaden ryger dagligt. Sundhedsprofilen viser samtidig, at dagligrygere har en markant højere forekomst af andre risikofaktorer som alkohol, hash og usikker sex.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget drøftede den 5. november 2018 (pkt. 72) mulige initiativer i arbejdet frem mod en røgfri generation samt de dilemmaer, der er forbundet med implementeringen.

Sagen (bilag 1) blev efterfølgende oversendt til drøftelse i relevante fagudvalg samt Magistraten, som i mødet den 19. november 2018 (Sag 418) sendte sagen i høring. I alt er der indkommet 56 høringssvar (Bilag 2). I bilaget er høringssvarene opsummeret og vedlagt.

Høringssvarene relaterer sig til de dilemmaer, som er forbundet med implementering af røgfri generation, og som blev behandlet i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 5. november 2018.

På baggrund af erfaringer fra andre kommuner, der har indført røgfri arbejdstid, den viden der ligger i netværket ”Røgfri fremtid”, forskningen samt høringssvarene har forvaltningen udarbejdet en handleplan (Bilag 3).

Handleplanen indeholder tre dele:

- 1) En strategidel i forhold til de centrale dilemmaer, der blev forelagt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 5. november 2019,
- 2) forslag til en række konkrete initiativer samt
- 3) et forslag til implementeringsplan for 2019-2020 med udgangspunkt i de relevante udvalg, der skal forestå indsatsen (Bilag 1).

Handleplanen har overvejende taget højde for de indkomne høringssvar. På to området er der dog tale om, at høringssvarene ikke entydigt viser en retning:

1. Røgfri arbejdsdag

Betragter man høringssvarene bredt er der navnlig fra medarbejdersiden et ønske om at bevare den nuværende, frivillige ordning. Der argumenteres bl.a. med, at en røgfri arbejdsdag er en indgriben i den enkelte medarbejders personlige frihed. Der er dog også mange høringssvar, der anbefaler, at der indføres røgfri arbejdsdag på institutioner, hvor der er mange børn og unge. Der er tale om to forskellige perspektiver på indførelse af røgfri arbejdsdag: hensynet til hhv. medarbejdere og kommunens børn og unge.

Handleplanen lægger med udgangspunkt i budgetteksten for 2019-2022 op til, at hensynet til kommunens børns og unges sundhedsforhold vægtes tungere end en principiel anerkendelse af medarbejdernes personlige frihed. Samtidig respekteres det, at rygestop for mange er vanskelig, hvorfor der foreslås indført en overgangsperiode, hvor rygere, der ønsker det, kan få hjælp til rygestop.

2. Socialt udsatte borgere

Flere høringssvar peger på, at borgere i en udsat situation er særligt udfordrede i forhold til rygestop og derfor bør friholdes fra stramninger af rygereglene, da det kan betyde, at borgeren fravælger tilbuddet samt svækker relationsdannelsen. Forvaltningen anerkender dette synspunkt men påpeger samtidig, at socialt udsatte borgere bl.a. pga. rygning har en markant kortere levetid på 15-20 år.

For at mindske uligheden i sundhed skelner handleplanen derfor ikke mellem socialt udsatte og ikke-socialt udsatte borgere i forhold til rygereglene. Samtidig anerkendes det, at socialt udsatte også i forhold til rygning kan have særlige udfordringer, hvorfor handleplanen lægger op til, at selve implementeringsfasen tilrettelægges, så der tages højde for den enkelte borgers særlige forhold.

Handleplan

Handleplanen er udarbejdet på baggrund af bedste viden på området, høringssvar m.v. Planen dækker over i alt 21 indsatser. Nedenfor er indsatserne gengivet i kort form. For en uddybning henvises til handleplanen.

Ni af indsatserne er såkaldt primære indsatser, hvor kommunen har myndighed til selv at sætte reglerne; herunder rygepolitikken på de kommunale arbejdspladser, i foreninger/klubber, hvor kommunen yder tilskud, legepladser og andre udearealer.

Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed

Nr.	Indsats	Beskrivelse	Udvalg
1	<i>Røgfri skoledag på kommunale skoler</i>	På alle kommunens skoler indføres røgfri skoledag for elever; dvs. der ryges ikke i løbet af en skoledag.	Undervisningsudvalget
2	<i>Røgfri institution hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen</i>	Omfatter vuggestuer, børnehaver, SFO'er samt borgere på F86, FKRC, Kultur- og fritidsinstitutioner som biblioteker og filialer, svømme- og idrætshaller m.m. Sundhedstjenesten, Tandpleje, Familieafdelingen, ligesom dagplejernes hjem fremadrettet gøres røgfri 24/7. Omfatter også selvejende institutioner med driftsoverenskomst.	Relevante udvalg
3	<i>Røgfri forening – med børn og unge som væsentlig målgruppe (min. 30%)</i>	Røgfrihed i folkeoplysende foreninger (herunder idrætsforeninger) for medlemmer og frivillige der hvor børn og unge udgør en væsentlig del af målgruppen.	Folkeoplysningsudvalget
4	<i>Røgfri arbejdsdag</i>	Der gennemføres røgfri arbejdsdag for medarbejdere på kommunale skoler hvor der indføres røgfri skoledag samt i røgfri institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen (indsats 1 og 2). Der tilbydes hjælp til rygestop i arbejdstiden og rygemedicin i en overgangsperiode. (Indsats 3).	Magistrat vedr. indsats 1 og 2. For indsats 3 en forudsætning for kommunalt tilskud fra relevante udvalg
5	<i>Røgfri festival og andre arrangementer hvor der opbæres kommunalt tilskud</i>	Det forudsættes for kommunale tilskud – der hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen – at der er tale om et røgfrit arrangement.	Kultur- og Fritidsudvalget
6	<i>Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien</i>	Det ydes ikke kommunalt tilskud til arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, hvis arrangementet får tilskud fra Tobaksindustrien	Kultur- og Fritidsudvalget
7	<i>Røgfrie legepladser</i>	Røg forbydes på alle kommunale legepladser (Friarealer omkring daginstitutioner og skoler skal være røgfri hele døgnet jf. Lov om røgfri miljøer.)	By- og Miljøudvalget
8	<i>Røgfrie omgivelser omkring særlige kommunale institutioner</i>	Røg forbydes i de nære omgivelser omkring biblioteker, medborgercenter, musikhøjskole, kulturhuse, musikbunkers, idrætshaller, KU.BE, Avenyt, Edison, Frederiksbergmuseerne, Frederiksberg Svømmehal og Flintholm Svømmehal (hvor der er tale om kommunalt areal).	Kultur- og Fritidsudvalget
9	<i>Dialog om røg i børnefamilier</i>	Sundhedstjenestens fokus på røg i familien skærpes yderligere via dialogen i småbørnsfamilier og i forbindelse med ind- og udskolingsundersøgelsen. Tandplejen vil fremover have en dialog omkring rygning med den enkelte elev og evt. denne forældre ved undersøgelser. Rygning tilføjes anamneseskemaet og inddrages i undervisningen for 7. og 9. klasser.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Otte indsats er rettet mod andre sektorer, dvs. udenfor det kommunale myndighedsområde, hvor der er behov for en dialog for at initiere en Røgfri generation – en dialog der typisk skal tage udgangspunkt i det gode eksempel kommunen sætter med de primære indsats. Her kan bl.a. fremhæves rygepolitikken på ungdomsuddannelserne og salg af tobak i butikker og kiosker. Dialogen kan dermed tage afsæt i kommunens egne erfaringer med at implementere Røgfri generation.

Dialogbaserede indsats

Nr.	Indsats	Beskrivelse	Udvalg
10	<i>Røgfri skoledag på private skoler og efterskolen</i>	Der gennemføres dialog med private skoler og efterskolen på Frederiksberg om at gennemføre røgfri skoledag.	Undervisningsudvalget
11	<i>Røgfri institution for børn/unge i private institutioner og institutioner uden for Frederiksberg Kommune</i>	Der gennemføres dialog med private institutioner med borgere fra Frederiksberg om at gennemføre røgfri institution.	Relevante udvalg
12	<i>Røgfri Campus (ungdomsuddannelser)</i>	Der gennemføres dialog med Uddannelsesrådet og Campus Frederiksberg om at gennemføre røgfri skoledag på ungdomsuddannelser på Frederiksberg. Der tages ikke initiativer i f.t. videregående uddannelser.	Undervisningsudvalget/Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget
13	<i>Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne</i>	Der gennemføres dialog med Erhvervsrådet om at gøre tobaksvarer mindre synlige i butikkerne og kioskerne.	Magistrat
14	<i>Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg</i>	Der gennemføres dialog med Erhvervsrådet om at udveksle erfaringer vedr. røgfri arbejdsdag på private og offentlige arbejdspladser på Frederiksberg.	Magistrat
15	<i>Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for at købe tobak</i>	Der gennemføres dialog med Erhvervsrådet og det lokale politi om at sikre en skærpet opfølgning på aldersgrænsen for at købe tobak.	Magistrat
16	<i>Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet</i>	Der gennemføres dialog i KLU-regi om muligheden for en skærpet praksis for, at den praktiserende læge drøfter rygevaner med familier, hvor der er hjemmeboende børn.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
17	<i>Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri fremtid'</i>	Frederiksberg kommune tilmelder sig partnerskabet 'Røgfri fremtid' og ambitionerne heri med udgangspunkt i en vedtagen handleplan for en røgfri generation på Frederiksberg.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Endelig er der 4 indsats, der dækker over kommunikation, opfølgning m.v.

Kommunikative og opfølgende indsats

Nr.	Indsats	Beskrivelse	Udvalg
18	<i>Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information</i>	Der udarbejdes en kommunikationsplan for 2019-2020. 1) Kommunikationsplanen indeholder såvel intern som ekstern kommunikation med alle relevante interessenter. 2) Implementering af røgfri skole understøttes centralt vha. materiale og konsulentbistand. 3) Der udarbejdes en plan for skiltning på kommunale matrikler i samarbejde med institutionerne og offentlige steder.	Relevante udvalg, koordineret af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
19	<i>Koordinering af opfølgende indsats i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere</i>	I forbindelse med evt. indførelse røgfri arbejdsdag kan medarbejderne tilbydes rygestopkurser og rygestopmedicin. Rygestoptilbud til borgere og medarbejdere monitoreres centralt.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
20	<i>Styrket undervisningstilbud på mellemtrinnet og udskoling i folkeskolerne: Systematisk tobaksforebyggende indsats</i>	Folkeskolernes mellemtrin og udskoling tilbydes sparring og hjælp til en styrket tobaksforebyggende indsats jf. indsats 18.	Undervisningsudvalget
21	<i>Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere</i>	2 årlige temamøder mhp. info om erfaringer fra andre kommuner, netværksopbygning og vidensdeling.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

I forbindelse med handleplanen er der udarbejdet en tids- og procesplan. Efter at Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 har besluttet en handleplan, overgår den videre implementering til de respektive fagudvalg med fokus på de primære og opfølgende indsatser. Der udarbejdes en ny rygepolitik.

1. januar 2020 træder handleplanens indsatser i kraft i forhold til de primære og opfølgende indsatser. Samtidig udarbejdes der en tidsplan for implementering af de dialogbaserede indsatser, baseret på en status, forelagt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i 4. kvartal 2019.

I 4. kvartal 2020 forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget en status over implementering af Røgfri generation med henblik på en evt. udarbejdelse af handleplan for 2021-2022.

Handleplanens baggrundsmateriale er vedlagt som bilag; herunder den sundhedspolitiske handleplan, lov om røgfri miljøer, rygeforebyggende initiativer, der allerede er implementeret i Frederiksberg Kommune samt anbefalingerne under Røgfri Fremtid. (Bilag 4-10).

Økonomi

Selve implementeringen af de enkelte elementer i handlingsplanen refererer til de respektive fagudvalg samt Magistrat (som personaleudvalg). Økonomien i de enkelte initiativer afholdes inden for de enkelte udvalgs budgetter. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har dog afsat 0,2 mio. kr. til tværgående understøttelse af indsatserne til samlet projektledelse, kommunikations- og kampagnemateriale, arrangementer osv. fra udvalgets puljemidler. (SFU 5. november 2018, pkt. 72). Udvalget har desuden besluttet at reservere yderligere 0,3 mio. kr. til indsatser, hvis der viser sig et behov i arbejdet med handleplanen (SFU 4. februar 2019, pkt. 8).

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 25. marts 2019

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget samt Undervisningsudvalget og Magistrat (som personaleudvalg) den 1. april 2019 (høring).

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 29. april, Magistraten den 6. maj 2019 og Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (forelægges med henblik på endelig godkendelse).

Bilag

Bilag 01. Implementering af Røgfri generation, SFU 5. november 2018

Bilag 02. Høringssvar

Bilag 03. Røgfri generation. Handleplan 2019-2020

Bilag 04. Sundhedspolitisk handleplan 2019-2022

Bilag 05. Lov om røgfrie miljøer

Bilag 06. Rygepolitik-i-Frederiksberg-Kommune

Bilag 07 Rygeforebyggende initiativer i Frederiksberg Kommune 1

Bilag 08. Arbejdspladser der har indført røgfri arbejdsdag

Bilag 09. Røgfri Fremtid - hvad kan du gøre

Bilag 10. Vidensrådet for Forebyggelse.

Punkt 39: 1. forventede regnskab 2019

00.30.14-S00-5-19

Resume

Sagen indeholder forvaltningens første samlede prognose for regnskabsresultatet 2019 .

Beslutning

Socialudvalget tog orienteringen vedrørende 1. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget tager orienteringen vedrørende 1. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Sagsfremstilling

Forventet regnskab er forvaltningens bud på, hvad regnskabsresultatet for 2019 vil blive. Kommunens økonomi kan deles op i drift, anlæg, indtægter og finansielle poster, der gennemgås i nævnte rækkefølge. Til sidst samles op på Frederiksbergs samlede økonomi.

Boks 1: Hovedkonklusioner i 1. forventede regnskab

Merforbrug på servicerammen

Der forventes på tværs af udvalg et merforbrug på 38,9 mio. kr. under servicerammen i 2019. Dette svarer til en afvigelse på 1,0 pct.

7,5 mio. kr. af merforbruget skyldes mindreindtægter fra betalingsparkering, hvor det med budget 2019 blev besluttet, at parkeringsforliget skal genforhandles og indtægterne øges. Det vil først være muligt at indhente de øgede indtægter, når der er indgået en politisk aftale. Derudover forventer 8 ud af 10 udvalg merforbrug i 2019, hvor særligt Socialudvalget, Børneudvalget og Undervisningsudvalget er udfordrede. Der er i udvalgs gennemgangen nedenfor beskrevet, hvordan forvaltningen arbejder for at sikre budgetoverholdelse på de enkelte udvalg.

Mindreforbrug på overførselsudgifterne

På overførselsudgifter er der samlet set indmeldt et forventet mindreforbrug 11,3 mio. kr. Mindreforbruget dækker over både mer- og mindreudgifter. Der forventes merudgifter til dagpenge til forsikrede ledige og mindreudgifter særligt på området for sygedagpenge samt til danskundervisning, hvor et udbud har sænket prisen.

Pres på anlægsrammen

I 2019 har Frederiksberg en negativ anlægspulje, der udgør 128,6 mio. kr. Puljen er opstået i forbindelse med, at projekter fra 2018 er blevet forsinkede og rykket til 2019. Der er med 1. forventede regnskab indmeldt forskydninger og mindreforbrug for 54,5 mio. kr., hvilket betyder, at der i den resterende del af 2019 skal findes yderligere mindreforbrug for 74,1 mio. kr. for, at puljen kan udmøntes fuldt ud, og anlægsrammen overholdes. Sammenlignet med tidligere år er dette et højt niveau for den negative anlægspulje på nuværende tidspunkt. Forvaltningen anbefaler derfor, at der p.t. ikke iværksættes nye anlægsprojekter eller omprioriteringer af anlæg til nye projekter i 2019. Frem imod månedsrapporten for marts samt 2. forventede regnskab vil forvaltningen gennemgå anlægssportefølgen med henblik på at finde projekter, der kan udskydes eller fremrykkes med henblik

på, at der sikres fuld udnyttelse og overholdelse af anlægsrammen i 2019.

Kassebeholdning i balance Kommunens forventede kassetræk svarer til bundlinjen i regnskabsresultatet. Samlet set forventes der et kassetræk på 235,0 mio. kr. i 2019 og en kassebeholdning ultimo året på 646,3 mio. kr. inklusiv deponering. Kassetrækket er større end det budgetterede kassetræk og er et resultat af det forventede merforbrug på driften. Hertil kommer, at Frederiksberg ekstraordinært har afdraget gæld i 2019.

I 1. forventede regnskab 2019 forventes der pres på både service- og anlægsrammen, hvilket også kan aflæses i et øget kassetræk.

Med budget 2019 er der i overslagsårene 2020 til 2022 lagt effektiviseringspuljer ind på samlet 140 mio. kr. Det betyder, at der i budgettet for 2020 skal udmøntes en negativ pulje på 40 mio. kr. igennem øgede effektiviseringer eller mindreforbrug i regnskabet. Med overskuddet på ca. 40 mio. kr. på driftsområdet i 2018 er den negative effektiviseringspulje på 40 mio. kr. udmøntet. Beløber stiger til 50 mio. kr. i budget 2021, som derfor i udgangssituationen skal udmøntes gennem et driftsoverskud på 50 mio. kr. i 2019. Det er derfor en forudsætning, at kommunen opnår gode regnskabsresultater, for fortsat at have mulighed for at udvikle Frederiksberg og investere i for eksempel hospitalsgrund og ny metro.

Forvaltningen igangsætter derfor en række tiltag til at sikre budgetoverholdelse på de enkelte udvalg i 2019. Tiltagene er beskrevet under de enkelte udvalg i udvalggennemgangen nedenfor. Derudover anbefales det på nuværende tidspunkt, at der ikke igangsættes yderligere tiltag under hverken anlæg eller service i 2019. Der vil blive fulgt op på service og anlæg i forbindelse med de løbende månedsopfølgninger og 2. og 3. forventede regnskab.

xt-decoration: underline;">1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifter, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerammen

Tabel 1: Oversigt over serviceudgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2019	1. FR 2019	Udgiftsneutrale omplaceringer	Afvigelse	Foreslåede tillægsbevillinger	Afvigelse efter TB
01 Magistraten	738,7	733,3	-9,5	4,0	2,6	1,4
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	103,4	103,6	-0,2	0,4	0,0	0,4
03 Undervisningsudvalget	778,4	796,7	12,3	6,0	-2,3	8,3
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	881,0	882,9	-2,1	3,9	0,6	3,3
05 Kultur- og Fritidsudvalget	179,8	182,9	0,5	2,5	0,5	2,0
06 Børneudvalget	688,9	699,1	1,3	8,9	0,3	8,6
07 Socialudvalget	463,6	470,7	-0,7	7,7	0,4	7,3
08 By- og	119,5	119,2	-0,2	-0,1	-7,6	7,5

Miljøudvalget

09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	12,5	12,5	0,1	0,0	0,0	0,0
10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	82,4	80,9	-1,5	0,0	0,0	0,0
Korrigeret budget - Samlet	4.048,2	4.081,6	0,0	33,4	-5,5	38,9
<i>Modpost på usikkerhedspuljen</i>				7,7	7,7	
<i>Finansiering fra kassen</i>					2,3	

Udvalgsgennemgang

I 1. forventede regnskab er der på tværs af udvalg et forventet merforbrug på 38,9 mio. kr. efter tillægsbevillinger, som fordeler sig på flere udvalg. Kun to udvalg forventer balance i 2019, og de resterende otte udvalg forventer merforbrug i 2019. Nedenfor er en gennemgang af de enkelte udvalg.

På *Magistratens* område forventes der et merforbrug på 1,4 mio. kr. efter tillægsbevillinger. Merforbruget skyldes blandt andet, at effekterne af kommunens udbudsplan i 2019 får en større del udmøntet på overførselsrammen end forventet, og modsvares derfor af mindreudgifter under overførsler.

På *Bolig- og Ejendomsudvalgets* område forventes der et samlet lille merforbrug på 0,4 mio. kr. Merforbruget skyldes primært forventede merudgifter på el, varme og vand til kommunens bygninger, samt øgede udgifter til ejerforeningsbidrag til Akaciegaarden. Udvalget arbejder med styringsmodellen for energiudgifter for at sikre de rette incitamenter.

På *Undervisningsudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 6,0 mio. kr. hvoraf merindtægter, der vedrører mellemkommunale afregninger, som ikke nåede at komme i regnskab 2018 søges tillægsbevillet, hvilket bringer merforbruget op på 8,3 mio. kr. Merforbruget skyldes behov for udskiftning af 1.000 computere samt fortsatte udfordringer på specialundervisningsområdet. Udvalget vil se om nogle computerudskiftninger kan udsættes til næste år samt udvise mådehold på centrale konti for at imødegå merforbruget.

På *Ældre- og Omsorgsudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 3,9 mio. kr., hvoraf 0,6 mio. kr. søges tillægsbevillet. Merudgifterne skyldes primært fortsat stigende efterspørgsmål efter vederlagsfri fysioterapi samt udgifter til specialiseret rehabilitering, hvor selv et lille udsving i antallet af borgere, der får rehabilitering, har stor påvirkning på budgettet. Hvert forløb er således dyrt. Forvaltningen er ved at færdiggøre en analyse, der afdækker hvilke handlemuligheder kommunen har for at modvirke udgiftspresset på vederlagsfri fysioterapi. Desuden reguleres budgettet til hjemmepleje ned med 11,6 mio. kr. med udgangspunkt i den årlige demografiregulering ved 1. forventede regnskab. Det analyseres frem mod 2. forventede regnskab, om tidligere års effektiviseringer på hjemmehjælpsområdet har en større effekt end først indregnet i budget 2019, hvilket blandt andet mindreforbruget i 2018 skaber anledning til. Dette uddybes i afsnittet om demografiregulering.

På *Kultur- og Fritidsudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 2,0 mio. kr. efter tillægsbevillinger. Udfordringen skyldes forventede mindreindtægter i Frederiksberg Svømmehal, da dele af kurbadet ikke er funktionsdygtigt. Den ansøgte tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. omhandler, at effektiviseringer som følge af, at en ny sorteringsmaskine på biblioteket ikke kan realiseres i 2019, da indkøb af ny sorteringsmaskine er forsinket. Udvalget arbejder på at finde tiltag på den resterende driftsramme for at imødegå merforbruget.

På *Børneudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 8,9 mio. kr. hvoraf 0,3 mio. kr. søges tillægsbevillet. Udfordringen skyldes fortsatte udfordringer på det specialiserede børneområde samt udfordringer med merudgifter i forbindelse med nedlukningen af Allégården som døgninstitution for uledsagede flygtningebørn. Udvalget arbejder på flere fronter for at modgå det forventede merforbrug, blandt andet ved, at kommunen udvikler egne målrettede tilbud i stedet for at købe dyrere tilbud samt implementerer ny systemunderstøttelse til styring af det specialiserede område.

På *Socialudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 7,3 mio. kr. efter tillægsbevillinger primært som følge af forventede merudgifter vedrørende Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) og udgifter til særligt tilrettelagte

uddannelsesforløb (STU). Derudover forventes der stigende udgifter til støtte i borgerens eget hjem. For at modgå udgiftspresset arbejdes der med tiltag, der kan sikre en stram visitation på disse områder.

På *By- og Miljøudvalgets* område forventes der samlet set merforbrug på 7,5 mio. kr. efter ansøgte tillægsbevillinger. Årsagen er manglende indtægter fra parkering, hvor der med budget 2019 blev aftalt at ændre regler og priser svarende til merindtægter for 15 mio. kr., hvoraf kommunen efter modregning til staten forventes at kunne beholde 4,5 mio. kr. Regel- og prisændringen skal vedtages af forligskredsen for budget 2019, hvilket endnu ikke er sket. Dette betyder, at det ikke er muligt at hente de fulde merindtægter i 2019. Dog skønnes mindreindtægten ikke at være de fulde 15 mio. kr., idet der i 2018 var merindtægter på parkeringsområdet – og der forventes et lignende indtægtsniveau i 2019 frem mod en regel- og prisændring. Budgetbalance i 2019 afhænger af, hvornår forligskredsen indgår forlig om regel- og prisændring, hvor hurtigt ændringerne kan indføres samt omfanget af ændringerne. Der søges mindreudgifter for 7,6 mio. kr. tillægsbevillet, hvilket omhandler en efterregulering af kommunens udgifter til Movia i 2017. Udgifterne har derfor ikke kobling til *By- og Miljøudvalgets* drift i 2019, og søges derfor tillægsbevilliget til puljen til uforudsete udgifter.

På *Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets* og *Sundheds- og Forebyggelsesområdet* forventes der samlet set balance i 2019.

1.2 Særlige fokusområder under service

De specialiserede områder

For at sikre, at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne, har Frederiksberg en målsætning om, at de specialiserede områder ikke må udgøre over 17,8 pct. af servicerammen. Dette svarer til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt. Inden 1. forventede regnskab udgør budgettet til de specialiserede områder 17,5 pct. af servicerammen. Med 1. forventede regnskab er der indmeldt afvigelser på de specialiserede områder på 12,5 mio. kr., hvilket bringer andelen af specialområdet op på 17,9 pct. af servicerammen, hvilket vil sige, at forbruget ligger 0,1 pct. eller 2,2 mio. kr. over målsætningen.

Ansøgte overførsler 2018-2019

For at understøtte god økonomistyring er det vigtigt at give kommunens budgetansvarlige ledere de rigtige incitamenter. Derfor får alle institutioner overført opsparring på op til pct. af deres budget imellem årene og merforbrug overføres fuldt ud. Hvis institutionen har behov for at foretage investeringer, kan de herudover spare op i løbet af året og ansøge om at få konkrete midler overført ud over de to pct. De automatiske driftsoverførsler 2018-19 blev behandlet af Kommunalbestyrelsen den 18. marts 2019, hvorimod de ansøgte overførsler er en integreret del af 1. forventede regnskab, således at de økonomiske konsekvenser kan ses i sammenhæng med den samlede økonomiske status for 2019.

Der er i alt modtaget ansøgninger om overførsler for 7,8 mio. kr. fra 2018 til 2019. Ansøgningerne knytter sig til ansøgning om afdragsordninger af gæld for to skoler, en klub og en SFO, der i 2018 har fået et så stort merforbrug, at forvaltningen ikke vurderer, at det alene kan afdrages over et år. Derudover søges der om gældssanering på to skoler, der igennem flere år har haft vanskeligheder med at overholde budgettet, og nu som led i en genopretningsplan søger gældssanering. På hjemmeplejen har overgangen til et nyt omsorgssystem i 2018 og udfordringer med data herfra betydet, at den kommunale hjemmepleje ikke har kendt rammerne for deres budget, og derfor ikke har kunne ramme budgettet. Merforbruget i 2018 søges derfor annulleret. Endelig søges overførsler vedrørende institutioner, der lukker, annulleret, ligesom en teknisk fejl i udmeldingen af rengøringsbudgettet til Tre Falke Skole har betydet, at skolens automatiske overførsel har været for lav. Overførsler søges nu bevilget, så det sikres at skolen holdes skadesfri. Ansøgte overførsler finansieres i 2019 af puljen til uforudsete udgifter, så det sikres at servicerammen ikke overskrides i 2019.

Tabel 2: Ansøgte overførsler 2018 til 2019.

Titel	Udvalg	Beløb		
		TB 2019	TB 2020	TB 2021
Afdragsordninger til skoler, klub og SFO med merforbrug	UU	1.777	-1.478	-299
Gældssanering på Lindevangs- og Søndremarksskolen	UU	3.000		
Annullering af merforbrug under den kommunale hjemmepleje	ÆOU	1.755		

Lukning af institutioner under Børneudvalget	BU	942		
Tre Falke Skolen - rengøringsbudget	UU	144		
Rekruttering og fastholdelse af SOSU-elever	ÆOU	184		
I alt ansøgte overførsler		7.802	-1.478	-299

En nærmere gennemgang af de ansøgte overførsler fremgår af bilag 6.

Demografiregulering

Befolkningsprognosen 2019 viser et lavere folketal i 2019 end forudset i befolkningsprognosen 2018. I Frederiksberg Kommune demografireguleres de store velfærdsområder for udviklingen i befolkning og efterspørgsel for at sikre et konstant serviceniveau ved ændringer i befolkning. For områder, hvor udgifter har en meget direkte indflydelse på økonomien, reguleres budgettet 2019 med 1. forventede regnskab. Dette gælder normalområdet under skoler, modtageklasser, fritidsordninger, dagtilbud samt hjemmeplejen og plejeboliger. For områder, hvor befolkningsudviklingen har en mindre direkte indvirkning, reguleres budgetterne for 2020 og frem. Dette omhandler dele af kultur- og specialområdet og sker i 1. finansielle orientering.

Demografireguleringen for 2019 frigør samlet set 4,9 mio. kr. fra de demografiregulerede områder.

Mindreudgifterne vedrører primært hjemmeplejeområdet, hvor der frigøres 11,6 mio.kr. Dette er i hovedsagen ikke en effekt af færre ældre, men en effekt af mindre efterspørgsel efter hjemmepleje end forudsat i budget 2019. Efterspørgslen fastsættes i budgettet, som sidst kendte år, hvilket betyder, at budget 2019 er fastsat ud fra efterspørgslen i 2017. De forventede mindreudgifter i 2019 i 1. forventede regnskab baserer sig på mindreforbruget i 2018. I budget 2016 og 2017 blev der iværksat målrettede indsatser for at rehabilitere hjemmehjælpsmodtagere og arbejde på øget selvhjulpethed. De fulde effekter viste sig ikke i 2017, og Ældre- og Omsorgsudvalget blev i budget 2017 og frem varigt tillægsbevillet 6,8 mio. kr. for at kompensere for de ikke-opnåede effektiviseringer. Denne ekstraordinære kompensation leveres nu med forbruget i 2018 og det deraf forventede forbrug i 2019 tilbage til usikkerhedspuljen via demografireguleringen. Herudover er der et yderligere faldt i efterspørgslen på hjemmeplejeområdet på 2,5 mio.kr., som også indgår i demografireguleringen. Det analyseres nærmere, om der er opnået en ekstra effektivisering fra rehabiliteringsindsatserne, og om faldet i efterspørgslen efter hjemmepleje har et varigt niveau. Derfor reserveres der 2,5 mio.kr. i puljen til uforudsete udgifter til imødekomme eventuelle ændringer i hjemmeplejeaktiviteten i 2019.

På dagtilbudsområdet og under ældreboliger betyder den svagt faldende befolkning mindre korrektioner af budgettet.

På Undervisningsudvalgets område forventes der merudgifter på trods af et svagt faldene børnetal, hvilket har flere forklaringer. For privatskoleelever er der en forsinkelse i afregningen, hvilket betyder, at et fald i børnetallet først slår i gennem i 2020. For modtageklasser er der i starten af 2019 indskrevet flere med behov for at starte deres skolegang i Danmark i en modtageklasse på trods af et samlet fald i antal børn. For normalområdet skyldes merforbruget primært, at der sælges færre pladser, hvilket betyder færre indtægter.

Tabel 3: Demografiregulering 2019

Udvalg	Område	1.000 kr.
ÆOU	Ældreboliger	-896
ÆOU	Hjemmepleje	-11.559
BU	Dagtilbud	-426
UU	Skoler	2.572
UU	Privat- og efterskoler	1.828
UU	Modtageklasser	3.033
UU	SFO og Klub	588
I alt		-4.860

Forøgelser af det administrative personale

Med 1. forventede regnskab søges der to steder om varige forøgelser af budgettet til administrativt personale samt en midlertidig forøgelse.

Det ene drejer sig om en forøgelse på 0,2 mio. kr. under Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Forøgelsen dækker administration af fritvalgsbeviset, der indføres som en del af genudbuddet af madservice under Ældre- og Omsorgsudvalget. Forøgelsen følger beslutning i Kommunalbestyrelsen den 28. januar 2019 og medfører en tillægsbevilling på Magistraten.

Det andet omhandler 0,1 mio. kr. til administration af stadepladser under By-, Kultur- og Miljøområdet. Konkret udføres arbejdet af en medarbejder, der aflønnes i afdelingen under Magistraten, og hvor der i dag omkonteres forbrug efterfølgende. Ifølge konteringsreglerne kan man kontere lønomkostninger ud fra den primære beskæftigelse hos medarbejderen og dermed forenkle opfølgning og minimere omkontering.

Den midlertidige forøgelse omhandler 0,4 mio. kr. relateret til integrationsprogrammet. Budgettet til den samlede opgaveportefølje under integrationsprogrammet blev nedjusteret med flygtningeprognosen i 2018, hvor der ikke blev taget højde for målgrupper ud over flygtninge. Dette korrigeres der for med denne tillægsbevilling. Tillægsbevillingen er midlertidig, da det langsigtede budget undersøges. En eventuel varig ændring vil indgå i forhandlingerne om budget 2020.

Status på puljen til uforudsete udgifter

I budget 2019 er der afsat en pulje til uforudsete udgifter (usikkerhedspuljen) på 30,0 mio. kr. Da kommunerne er underlagt rammer for brug af serviceudgifter i budgetloven, styrer Frederiksberg efter ikke at overskride kommunens andel af kommunernes samlede serviceramme. Dette medfører, at når der overføres midler imellem år, er det nødvendigt at nedskrive puljen til uforudsete udgifter for, at undgå at rammen overskrides.

I mellem 2018 og 2019 er der samlet i 3. forventede regnskab samt i sagen om automatiske overførsler bevilget 25,5 mio. kr. i overførsler. Dette bringer puljen til uforudsete udgifter ned på 4,5 mio. kr. inden 1. forventede regnskab.

Med 3. forventede regnskab 2018 blev der fremrykket 2,2 mio. kr. i serviceudgifter fra 2019 til 2018, hvilket betyder, at korrigeret budget herefter er 2,2 mio. kr. under servicerammen. For at sikre, at kommunen udnytter servicerammen fuldt ud, indstiller Økonomi og Udbud, at puljen til uforudsete udgifter opskrives med 2,2 mio. kr. med modpost på kassen, så korrigeret budget på service er lig med servicerammen. Opskrivningen finansieres af mindreforbrug på overførselsudgifter, således at opskrivningen er udgiftsneutral.

I tabel 4 fremgår ændringer i puljen til uforudsete udgifter med 1. forventede regnskab. Demografi og ansøgte overførsler har som beskrevet ovenfor modpost på puljen. Desuden indgår en række tekniske udmøntninger samt berigtigelser. Der ud over er der afsat en reservation til at kompensere Ældre- og Omsorgsudvalget, hvis det viser sig, at der med demografireguleringen for 2019 er forudsat et for stort fald i efterspørgslen efter hjemmepleje.

På kommunalbestyrelsesmødet 25. februar 2019, blev det i sagen ”Ansøgninger fra Skolen ved Søerne om busordning ved etablering af klimasikring og ny legeplads” besluttet, at der skal etableres en busordning. Ordningen skal sikre, at tre klasser dagligt kan undervises et andet sted i perioden hvor anlægsarbejderne vedrørende klimatilpasning og legeplads står på. I alt udstod finansiering på 0,9 mio.kr. i sagen til ekstra personale samt udgifter til selve bussen. Det blev besluttet at de 0,9 mio. kr. skulle findes inden for Børne- og Ungeområdet i 1. forventede regnskab. Midlerne er nu fundet under anlægsprojektet ”Kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet”. Da udgifterne til busordningen er serviceudgifter, og finansieringen er fundet under anlæg, er det nødvendigt at nedskrive puljen til uforudsete udgifter, så de samlede serviceudgifter ikke stiger, og servicerammen dermed overskrides. Modsat frigøres anlægsmidlerne og hjælper med at nedskrive den negative anlægspulje.

Sidst påvirkes puljen af de ansøgte tillægsbevillinger i 1. forventede regnskab. Puljen udgør 8,1 mio. kr. efter 1. forventede regnskab til dækning af uforudsete udgifter resten af året.

Tabel 4: Opgørelse af puljen til uforudsete udgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2019
Budget 2019	30.000
Overførsler- 3. FR 2018 og automatiske	-25.525

Status før 1. FR	4.475
Opskrivning af usikkerhedspuljen	2.290
Demografi	4.860
Ansøgte overførsler	-7.802
Tekniske ændringer	-36
Reservation - udsving i efterspørgslen efter hjemmehjælp	-2.500
Busordning- Klimatilpasning og legeplads, Skolen ved søerne.	-948
Ansøgte tillægsbevillinger med modpost på usikkerhedspuljen	7.747
I alt	8.086

1.3. Overførselsudgifter

Nedenstående tabel 5 viser de indmeldte afvigelser og tillægsbevillinger på overførselsudgifter. Samlet set forventes der et mindreforbrug på 11,3 mio. kr., hvoraf 6,6 mio. kr. søges tillægsbevillet.

Tabel 5: Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2019	1. FR 2019	Afvigelse 2019	Foreslåede tillægsbevillinger	Afvigelse efter tillægsbevillinger
01 Magistraten	65,9	66,2	0,4	4,4	-4,0
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	-7,6	-6,2	1,4	1,4	0,0
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	1,1	1,1	0,0	0,0	0,0
06 Børneudvalget	9,4	8,7	-0,7	0,0	-0,7
07 Socialudvalget	-7,6	-7,6	0,0	0,0	0,0
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	1.082,7	1.070,3	-12,4	-12,4	0,0
10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	411,4	411,4	0,0	0,0	0,0
Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	411,4	0,0	0,0	0,0
Samlet	1.555,2	1.543,9	-11,3	-6,6	-4,7

Det indmeldte mindreforbrug på overførselsudgifterne vedrører primært Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område, hvor der er forventet mindreforbrug på 12,4 mio. kr. Dette skyldes primært, at der var kraftigt faldende udgifter til sygedagpenge ultimo 2018, hvilket betyder, at udgiftsforventningerne i 2019 er lavere end ved budgetvedtagelsen. Modsat er der merudgifter til dagpenge til forsikrede ledige. Herudover er der mindredgifter på 3 mio. kr. vedrørende flygtninge, som primært kan tilskrives færre udgifter til introduktionsydelse og introduktionsprogram. Under udvalget er der også indregnet mindredgifter for 4,0 mio. kr. vedrørende udbud af danskuddannelser. Midlerne flyttes til Magistraten, hvor de indgår i til indfrielse af kommunens udbudsstrategi.

På Bolig- og Ejendomsudvalgets områder er der mindreindtægter for 1,4 mio. kr. vedrørende lejeindtægter, der bortfalder, når plejeboligerne på Betty Nansens Allé (Betty 2) sælges. Mindreindtægten modsvares af tilsvarende reducerede udgifter til renter og afdrag fra lån, som bortfalder, når ejendommen sælges. Desuden er der en mindre afvigelse under Børneudvalget der vedrører refusion for tabt arbejdsfortjeneste. Under Magistraten ligger desuden puljer til at modgå en eventuel efterregulering af kommunernes samlede overførselsudgifter i 2018. Puljerne udgør på nuværende tidspunkt 53,8 mio. kr. og forventes udmøntet i forlængelse af Økonomiaftalen imellem KL og Regeringen, når en eventuel efterregulering er kendt.

2. Anlæg

Der er ved 1. forventede regnskab gennemført en periodisering af samtlige anlægsprojekter med henblik på at sikre, at anlægsrammen for 2019 kan overholdes. Der arbejdes igen i 2019 med en negativ pulje, der afspejler niveauet for forventede forskydninger og mindreforbrug på de igangværende projekter. Dette muliggør en budgetlægning på de konkrete anlægsprojekter, der samlet set ligger ud over anlægsrammen. I det omfang, at der i løbet af året ikke kan identificeres forskydninger og mindreforbrug svarende til omfanget af den negative anlægspulje, vil det imidlertid medføre en overskridelse af anlægsrammen.

Puljen er på nuværende tidspunkt på 128,6 mio. kr., som primært skyldes forskydninger af projekter fra 2018, der blev søgt overført ved 3. forventede regnskab og den automatiske overførselssag for anlægsudgifterne fra 2018 til 2019. Herudover er der sket en fremrykning af midler til renovering af rådhusårnet på 10,5 mio. kr. samt bevilget rådighedsbeløb til Åbne skolegårde ved Skolen ved Søerne på 1,3 mio. kr. finansieret af den negative anlægspulje i 2019. For at dette ikke betyder merudgifter for kommunen, sker der en tilpasning af projektet Renovering af Ny Hollænderskolen i forbindelse med budgetlægningen for 2020-2023.

Nedenstående tabel 6 viser de indmeldte afvigelser og ansøgte tillægsbevillinger på anlægsudgifter inden for anlægsrammen.

Tabel 6: Anlægsudgifter inden for anlægsrammen.

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. budget 2019	1. FR 2019	Afvigelser 2019	TB 2019	TB 2020	TB 2021	TB 2022	TB 2023
Magistraten	33.937	28.234	-5.703	-4.376	3.019	0	0	0
Bolig- og Ejendomsudvalget	85.686	83.497	-2.189	-1.809	1.809	0	0	0
Undervisningsudvalget	73.833	53.649	-20.184	-21.143	16.143	5.000	0	0
Ældre- og Omsorgsudvalget	9.106	18.206	9.100	9.100	-9.825	0	0	725
Kultur- og Fritidsudvalget	59.852	47.146	-12.706	-11.881	11.881	0	0	0
Børneudvalget	16.458	15.269	-1.189	-1.189	0	0	0	0
Socialudvalget	10.256	10.458	202	-148	148	0	0	0
By- og Miljøudvalget	151.042	129.209	-21.833	-14.400	13.600	0	0	0
Korrigeret budget - eksklusiv negativ pulje	440.170	385.668	-54.502	-45.846	36.775	5.000	0	725
Negativ anlægspulje	-128.609	0	128.609	45.846				
Behov for yderligere forskydninger og mindreforbrug		-74.107	-74.107	0				

Korrigeret budget - inklusiv negativ pulje	311.561	311.561	0	0
Negativ anlægspulje efter 1. FR				-82.763

Som det fremgår af tabel 6 ovenfor, så er der samlet set ved 1. forventede regnskab indmeldt tillægsbevillinger på netto 45,8 mio. kr. Dette dækker næsten udelukkende over tidsmæssige forskydninger, og 36,8 mio. kr. søges derfor overført til 2020, mens yderligere 5,0 mio. kr. søges overført til 2021 og 0,7 mio. kr. søges overført til 2023. Det indstilles, at de ansøgte mindreforbrug og forskydninger i 2019 bevilges med modpost på den negative anlægspulje. Den negative anlægspulje for 2019 nedskrives således med 45,8 mio. kr. og udgør herefter 82,8 mio. kr. Der er herudover identificeret mindreforbrug og forskydninger på 8,7 mio. kr., der ikke søges tillægsbevilget på nuværende tidspunkt primært grundet usikkerhed omkring de præcise beløb. Der skal frem mod 2. forventede regnskab skabes sikkerhed omkring dette beløb, og der skal herudover identificeres yderligere mindreforbrug og forskydninger for 74,1 mio. kr. for at udmønte den negative anlægspulje fuldt ud i år.

2.1 Status på den negative anlægspulje

Behovet for yderligere mindreforbrug og forskydninger på 74,1 mio.kr. ligger over niveauet i 1. forventede regnskab i de foregående år, hvor der har været arbejdet med en negativ anlægspulje. Dette indikerer et potentielt merforbrug på anlægsrammen i indeværende år. Med en negativ anlægspulje af denne størrelse kan forvaltningen på det foreliggende grundlag ikke anbefale, at der fremrykkes anlæg til 2019 eller igangsættes andre anlæg, der vil øge puljens størrelsen i 2019. Forvaltningen igangsætter en analyse af, hvad et bæredygtigt niveau for den negative anlægspulje er, ud fra den nuværende anlægspuljefølge og fremdriften i nuværende projekter. Samtidig gennemgås anlægspuljefølge i 2019-2022 for mulige håndtag til både at fremrykke og udskyde anlægsaktiviteter. Der vil blive fulgt op på dette arbejde i månedsopfølgningen for marts samt i 2. forventede regnskab.

2.2 Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det forventede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med 1. forventede regnskab er der udarbejdet en opdateret status. I den oprindelige plan var der i 2016-19 forudsat samlede salgsindtægter for 136,5 mio. kr. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 37,6 mio. kr. Planen er siden 2016 blevet ændret, opdateret og udvidet til at indeholde år 2020 og 2021, som følge af udskydelser af salg, ændrede salgsvurderinger, lavere indtægter ved salg og eventuelle fravalg af salg. Planen indeholder nu forventede indtægter for 134,6 mio. kr. for perioden 2016-2021. Der henvises til det fortrolige bilag 7 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

3. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der merindtægter for 7,9 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Merindtægterne vedrører udligning af købsmoms, hvor en selvejende institution i tidligere år har betalt moms af deres anlægsudgifter. Kommunen er berettiget til, at momsen bliver refunderet for udgifterne, der således indregnes i 2019.

Desuden forventes der et bedre resultat under renter, hvor der både er lån, der er indfriet, samt er sket en rentetilpasning af lån vedrørende plejeboligerne Kredsens Hus.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

4. De brugerfinansierede områder

Der forventes ingen afvigelser på driftssiden af de brugerfinansierede områder. På anlægssiden forventes der mindredgifter på 22,1 mio. kr. primært som følge af forskydninger af en række klimatilpasningsprojekter til 2020.

5. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag på gæld, lånoptagelse, deponeringer samt finansforskydninger, forventes der nettomerudgifter på 23,9 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Dette dækker over en række mer- og mindredgifter. Merudgifterne skyldes primært, at udgifter til grundkapitalindskud, der var budgetteret i 2018, først udbetales i 2019. Derudover skal der i forbindelse med salg af Betty Nansens Allé 51-53 udbetales en hensættelse til vedligehold, ligesom der er foretaget et ekstraordinært afdrag på lån jævnfør nedenstående afsnit.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

5.1 Ekstraordinært afdrag på lån

I forbindelse med 3. forventede regnskab 2018 blev det besluttet ekstraordinært at afdrage 81,7 mio. kr. på kommunens gæld. Gælden blev indfriet ultimo februar. De 81,7 mio. kr. var to lån ud af en samlet gældsportefølge hos KommuneKredit på 96,3 mio. kr. fordelt på tre lån, hvor renteswapsne udløb samtidig. Når renteswapsne udløber, kan man omkostningsfrit afdrage restgælden. Ifølge aftalen med KommuneKredit samt reglerne for kommunalt lånoptag kan man inden for samme regnskabsår vælge at optage nye lån svarende til det beløb, der er afdraget.

Forvaltningen har derfor i forbindelse med afdraget på de 81,7 mio. kr. opsagt den fulde låneportefølge på 96,3 mio. kr. Dette svarer til et yderligere ekstraordinært gældsafdrag på 14,6 mio. kr. i 2019. Afdragene i 2019 kan lånoptages igen, såfremt der er behov for dette senere i 2019.

6. Opfølgning på initiativer vedtaget med budget 2019

Forvaltningen har i forbindelse med 1. forventede regnskab udarbejdet en opdateret status på implementering af initiativer i budgetforlig 2019.

I lighed med tidligere år indeholder budgetforligsopfølgningen alene nye initiativer vedtaget med seneste budget. I alt er der 168 initiativer fordelt på effektiviseringer, udvidelser, anlæg og tekststykker. Den indmeldte status på de enkelte initiativer kan ses i vedlagte bilag 5. Hvert initiativ er markeret med en farvekode, grøn, lysegrøn, gul eller rød, som indikerer, hvordan implementeringen forløber.

164 af 168 initiativer er på nuværende tidspunkt markeret grønne, hvilket betyder, at initiativerne for så vidt angår budgetoverholdelse, tidsplan og kvalitet forventes implementeret som forudsat i budgetforliget.

Et initiativ er markeret lysegrønt. Farvekoden lysegrøn betyder, at initiativet forløber planmæssigt, men har en politisk godkendt revideret tidsplan eller ændret indhold i forhold til det besluttede i budgetforliget. Initiativet omhandler drift af legepladsen i Frederiksberg Have. Da budget 2019 blev vedtaget, forelå der endnu ikke en præcis tidsplan for anlæg af legepladsen, der udføres af staten, og der blev afsat driftsmidler svarende til ibrugtagelse medio 2019. Nu forventes anlægget klart ultimo 2019.

To initiativer er markeret gule. Den gule farvekode indikerer, at der er opstået usikkerhed enten vedrørende tidsplanen, budgetoverholdelsen eller kvaliteten. Initiativerne vedrører:

- Ændring af priser for parkering, hvor de konkrete ændringer i priserne ifølge budgettet skal aftales af forligskredsen for budget 2019. Da de politiske forhandlinger endnu ikke er afsluttet, er ændringen af priser forsinket. Hvorvidt det budgetterede merprovenu kan realiseres, afhænger af tidspunkt for politisk beslutning, samt hvilken model for regulering af priserne på parkering, der vælges.
- Forebyggelse af ensomhed hos yngre borgere. Projektet har revideret tidsplan, idet indsatsen først kan påbegyndes medio 2019. Den reviderede tidsplan fremlægges til politisk behandling i april og maj 2019. Godkendes den reviderede tidsplan, vil initiativet til næste opfølgning ændre status til lysegrøn.

Et initiativ er markeret rødt. Den røde farvekode betyder, at et initiativ ikke forventes at kunne implementeres i sin oprindelige form. Initiativet vedrører udbud af madservice på ældreområdet, hvor der igennem et ændret koncept for levering af mad til borgere i eget hjem var forudsat, at der kunne hentes en effektivisering ved genudbud af opgaven. Det har vist sig, at det ikke er muligt at hente effektiviseringen ved udbuddet. Udvalget har godkendt de fremadrettede principper for madserviceordningen.

7. Opfølgning på 3. forventede regnskab 2018

I forbindelse med beslutningen om ekstraordinært at afdrage gæld i 3. forventede regnskab 2018 anmodede Magistraten forvaltningen om at overveje, hvorledes opfølgningen på 3. forventede regnskab fremover kan ske i forbindelse med det efterfølgende 1. forventede regnskab.

Første forventede regnskab 2019 viser forventet merforbrug i 2019, hvorfor det ikke anbefales p.t. at sætte yderligere initiativer i gang.

Økonomi

På baggrund af indmeldingerne til 1. forventede regnskab forventes der i 2019 et samlet kassetræk på 235,0 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 646,3 mio. kr. ultimo 2019 inkl. udgifter til deponering.

Kassen ultimo året forventes dermed at være lavere end korrigeret budget, hvilket primært grunder i det forventede merforbrug på strukturelle balance i 2019 på 22,0 mio. kr. samt merforbrug på finansielle poster på 21,7 mio. kr. Faldet i

den forventede kassebeholdning skal ses i sammenhæng med posten afdrag på lån, hvor det med 3. forventede rengskab blev besluttet ekstraordinært at afdrag.

Tabel 7: Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Regnskabsoversigt (1.000 kr.)	Opr. Budget 2019	Korr. Budget 2019	1. FR 2019	Afvigelse Opr. budget	Afvigelse Korr. budget	TB 2019
Indtægter i alt	-5.851,3	-5.852,1	-5.860,0	-8,6	-7,9	-3,5
Driftsudgifter i alt	5.604,8	5.603,4	5.633,3	28,5	29,9	-4,3
Serviceudgifter	4.050,5	4.048,2	4.089,4	38,9	41,2	2,3
Aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	411,4	411,4	0,0	0,0	0,0
Overførselsudgifter	1.142,9	1.143,8	1.132,5	-10,4	-11,3	-6,6
STRUKTUREL BALANCE	-246,5	-248,7	-226,7	19,8	22,0	-7,8
Anlægsudgifter inden for rammen	311,6	311,6	311,6	0,0	0,0	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	49,2	46,2	70,5	21,3	24,3	24,3
Anlægsindtægter	-30,2	-85,1	-83,6	-53,5	1,5	3,1
Brugerfinansieret område	73,5	97,7	75,6	2,1	-22,1	-11,7
Resultat i alt (- = overskud)	157,5	121,6	147,3	-10,2	25,7	7,9
Kassebeholdning primo	881,2					
Årets resultat	157,5	121,6	147,3	-10,2	25,7	7,9
Lånoptagelse	-128,1	-151,6	-153,3	-25,1	-1,7	-11,2
Finansforskydninger	39,1	44,1	51,5	12,4	7,4	19,1
Afdrag på lån	91,9	173,5	189,5	97,6	16,0	16,0
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	-160,3	-187,6	-235,0	-74,6	-47,4	-31,8
Kassebeholdning ultimo	720,9	693,6	646,3			

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 1. april 2019 og Kommunalbestyrelsen den 8. april 2019.
Fremlægges til orientering i fagudvalg den 1. april 2019.

Historik

Indstilling 1. april 2019, pkt. 125:

Direktionen indstiller, at Magistraten overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler:

1. at 1. forventede regnskab 2019 tages til efterretning,
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes for 2019 med modpost på kassen:
  - Nettomerudgifter på 2,3 mio. kr. under serviceudgifter, jf. bilag 2a,
  - Servicerammeneutrale omplaceringer mellem udvalg, jf. bilag 2a og bilag 3k,
  - Nettomindreudgifter på 6,6 mio. kr. under overførselsudgifter, jf. bilag 2a og bilag 3a-j,
  - Nettomerudgifter på 27,4 mio. kr. under anlægsudgifter uden for rammen, jf. bilag 2b og bilag 3l,
  - Nettomindreudgifter på 11,7 mio. kr. under brugerfinansieret anlæg jf. bilag 2b,
  - Nettomerudgifter på 20,4 mio. kr. under finansielle poster, jf. bilag 4,
3. at der godkendes tillægsbevillinger med modpost på usikkerhedspuljen på 7,7 mio. kr. jf. bilag 2a,
4. at der godkendes tillægsbevilling af mindreudgifter inden for anlægsrammen for 45,8 mio. kr. i 2019 med modpost på den negative anlægspulje, samt at merudgifter for 36,8 mio. kr. i 2020, merudgifter for 5,0 mio. kr. i 2021 og merudgifter for 0,7 mio. kr. i 2023 indarbejdes i henholdsvis budgetforslag 2020, 2021 og 2023, jf. bilag 2b.
5. at opfølgning på initiativer i budget 2019, jf. bilag 5, tages til efterretning,
6. at det tages til efterretning, at der er foretaget ekstraordinært lånafdrag på 14,6 mio. kr. i 2019, med mulighed for senere lånoptag,
7. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme, jf. bilag 7, tages til efterretning .

Bilag

Bilag 0 - Læsevejledning til 1. forventede regnskab 2019

Bilag 1a - Bevillingsoversigt

Bilag 1b- Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser og tillægsbevillinger fordelt på udvalg

Bilag 2b - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig- og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h- By- og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Servicerammeneutrale afvigelser

Bilag 3l - Beskrivelser af afvigelser på anlæg

Bilag 4 – Finansielle poster i 1. forventede regnskab 2019

Bilag 5 - Budgetforligsofølgning

Bilag 6 - Ansøgte driftsoverførsler 2018-2019